

GrCF2 W2 E2 - Sarajevo E-Tram proširenje

Zemlja:	BOSNA I HERCEGOVINA
Broj Projekta:	53118
Poslovni sektor:	Infra Europe
Vrsta obavijesti:	Javni sektor
Okolinska kategorija:	B
Datum Upravnog odbora:	12. jula 2022.
Status:	Odobren
Datum objave PSD-a na engleskom jeziku:	

Opis Projekta

Izgradnja dvosmjerne tramvajske pruge od Ilidže do Hrasnice uključujući polukružno skretanja u Hrasnici (ukupne dužine 12,96 km) i izgradnja dvadeset novih tramvajskih stanica na ovoj dionici ("Projekat").

Projekt je dio EBRD-ovog Okvira za zelene gradove 2 - Window II Extension 2 ("Okvir") i identificiran je kao prioritetni projekt prema Kantonalnom Akcionom planu za zelene gradove ("GCAP").

Ciljevi Projekta

Smanjenje prometnih gužvi, posebno u vrijeme udarnih termina, pružanjem boljih, bržih i zelenijih alternativnih usluga gradskog prijevoza, čime se promovira prelazak s korištenja osobnih vozila i dizelskih autobusa na čistiju uslugu javnog tramvajskog prijevoza.

Tranzicijski uticaj

ETI 70

Projekt će prvenstveno pomoći u promociji kvalitete zelene tranzicije razvojem električnog javnog prijevoza koji će značajno smanjiti korištenje dizelskih autobusa na ovoj dionici, kao i ciljani prelazak s korištenja osobnih automobila na čišći javni prijevoz. Investicije će rezultirati smanjenjem emisije CO2 za preko 85 posto i smanjenjem ostalih zagađivača kao što su SO2, NOx PM2,5 i PM10.

Projekt će također podržati cilj dobrog upravljanja kroz pružanje pomoći Sarajevu za izradu Programa korporativnog razvoja ("CDP"), Akcionog plana za ravnopravnost spolova (eng. „Gender Action Plan-GAP“) za preduzeće sljedbenika sadašnjeg kantonalnog operatera javnog prijevoza KJKP GRAS, kao i izradu Plana smanjenja broja zaposlenih ("SRP") za KJKP GRAS.

Informacije o klijentu

DRŽAVNI ZAJAM BOSNI I HERCEGOVINI

Zajmoprimac je Bosna i Hercegovina ("Zajmoprimac").

EBRD Finansiranje

EUR 25,000,000.00

Državni zajam do 25 milijuna EUR Zajmoprimcu ("Zajam"). Zajam će se odobriti na prosljeđivanje od BiH preko Federacije Bosne i Hercegovine ("FBiH") do Klijenta u skladu sa zakonskim propisima.

Ukupni troškovi Projekta

EUR 34,768,200.00

Ukupni procijenjeni trošak projekta iznosi 34,8 milijuna eura, uključujući kapitalna ulaganja i tehničku pomoć financiranu od strane donatora (konsultantske usluge).

Okolinski i socijalni sažetak

Kategorija B (2019 ESP). Očekuje se da će Projekt imati značajan utjecaj na smanjenje onečišćenje zraka i da će rezultirati poboljšanjima kvalitete zraka i tako doprinijeti rješavanju 7ozbiljnih problema s kvalitetom zraka u Sarajevu. Na temelju izračuna za osnovni scenarij, a zbog prebacivanja na korištenje tramvaja umjesto autobusa, Projekt će u periodu 2023.-2047. omogućiti smanjenje emisija CO₂ od 34.398t (85,73%), 0,12t (100%) u SO₂, 166,4t (100%) u NO_x, 4,7t (100%) u PM_{2,5}, i 4,7t (100%).

Dubinsku analizu zaštite okoliša i društva ("ESDD") proveo je nezavisni konsultant, a uključivala je reviziju i procjenu utjecaja projekta na okoliš i društvo ("E&S") u skladu s EBRD-ovom politikom zaštite okoliša i sigurnosti i provedbenim zahtjevima ("PR"). ESDD-a je bila fokusirana na postojeće javno prijevozno poduzeće KJKP GRAS, međutim, budući rad tramvajske pruge i trolejbusa bit će prenesen na novo javno prijevozno poduzeće, koje je u fazi osnivanja. ESDD je stoga strukturiran tako da pokriva Kanton kao vlasnika tramvajske pruge i Ministarstvo saobraćaja kao vlasnika i operatera projekta kroz KJKP GRAS.

Rezultati ESDD-a pokazali su da Kanton, Ministarstvo saobraćaja i Preduzeće djeluju u skladu s nacionalnim zahtjevima za okoliš, zdravlje i sigurnost na radu („OHS“), međutim nema formalno uspostavljenih sistema upravljanja EHSS-om (Okoliš, zdravlje, sigurnost i socijalna pitanja) kako na nivou Kantona tako i na nivou preduzeća GRAS koja trenutno obavlja javni prijevoz. Akcioni plan zaštite okoliša i društvenih pitanja ("ESAP") koji je pripremljen za Projekt uključuje zahtjeve za: (i) razvoj ESMS-a, (ii) E&S planove upravljanja za faze izgradnje i rada za rješavanje nedostataka E&S upravljanja rizikom i povećanje internih kapaciteta na E&S kako bi u potpunosti ispunili zahtjeve

PR1. Nacionalni pregled zaštite okoliša i ishođenje vodne dozvole su potrebni za ovaj projekt i stoga su navedeni u ESAP-u.

Pitanja povezana s uslovima rada u vezi s restrukturiranjem ili potencijalnim raspuštanjem KJKP GRAS s potencijalnim gubicima osoblja obrađena su u ESAP-u, koji propisuje mjere za pravovremenu izradu SRP-a u skladu s PR2 i nacionalnim zahtjevima. Projekt uključuje tehničku pomoć s ciljem pomoći Kantonu u osnivanju novog preduzeća, zapošljavanju osoblja, uspostavljanju i provedbi potrebnih politika i procedura, uključujući GAP. Tehnička suradnja ("TC") također će morati osigurati usklađenost sa zahtjevima PR2 i nacionalnim zakonom. Dodatno, ESAP uključuje zahtjev za razvoj internog mehanizma za žalbe i provedbu mjera za sprječavanje rodno uvjetovanog nasilja i uznemiravanja ("GBVH").

Sprječavanje i kontrola onečišćenja osigurati će se mjerama ESAP-a za izradu i provedbu Plana upravljanja okolišem i bezbjednošću građenja i Plana upravljanja otpadom te redovito održavanje separatora ulja tokom operativne faze. Rizik od poplava je procijenjen kao dio ESDD i mjera za sprječavanje poplava uključenih u ESAP i za projekt i za postojeće strukture otporne na poplave u tom području.

Pitanjima zaštite na radu te pitanjima zdravlja i sigurnosti u zajednici upravljati će se kroz organizaciju gradilišta te pripremom i provedbom Plana upravljanja prometom i Plana upravljanja gradnjom H&S u skladu s PR4 i ESAP-om. Revizija sigurnosti dizajna tramvajske pruge, tramvajskih stanica te prometne i javne sigurnosti propisana je u ESAP-u, koja se treba provesti prije ili tokom faze izgradnje kako bi se identificirali svi rizici za zdravlje i sigurnost u zajednici i definirale dodatne potrebne zdravstvene i sigurnosne mjere.

Zemljište je kupljeno u prošlosti i osigurano je područje za izgradnju tramvajske pruge, međutim bit će potrebno ograničiti otkup zemljišta i ekonomsko premještanje na području okretišta tramvaja, stoga ESAP predviđa mjeru za izradu Plana preseljenja u skladu s PR5 prije potpisivanja.

Lokacija Projekta nije planirana u postojećem ili planiranom zaštićenom području, Natura 2000 području, IBA ili Ramsar području. Na području obuhvata Projekta nema objekata kulturne baštine. ESAP uključuje mjeru za razvoj postupka slučajnog pronalaženja kako bi se obuhvatili protokoli i mjere ublažavanja za sve nepoznate artefakte koji se mogu pronaći tokom građevinskih radova. Plan uključivanja zainteresiranih strana ("SEP") koji uključuje vanjski žalbeni mehanizam, koji je razvijen u ESDD. Kanton održava vlastite službene web stranice i javno će objaviti SEP i Netehnički sažetak. Banka će pratiti provedbu Projekta kroz pregled polugodišnjih i godišnjih izvještaja koje dostavlja Kanton i posjete lokaciji kada se to bude smatralo potrebnim.

Tehnička saradnja

TC1: Dubinska analiza zaštite okoliša i društva – financirano iz EBRD-ov posebnog dioničarskog fonda („*Shareholder Special Fund - SSF*“).

TC2: Podrška u nabavkama - financirano iz SSF-a.

TC3: Izrada i implementacija CDP-a, uključujući GAP i SRP– financirano od strane Partnerstva sa visokim uticajem na klimatske akcije ("*HIPCA*").

TC4: Izrada programa dodjele autobusnih i minibus linija privatnim preduzećima - financirano od strane HIPCA.

TC5: Projektiranje trolejbuskog depoa (garaže) - financirano od strane HIPCA.

Dodatna vrijednost

Dodatna vrijednost uključuje: (i) strukturu finansiranja; (ii) promjene politika, sektorske, institucionalne ili regulatorna promjene; i (iii) postavljanje standarda: pomaganje projektima i klijentima da postignu više standarde, uključujući veću uključenost žena u sektor javnog prijevoza.

Kontakt klijenta

Emir Hota

emir.hota@ms.ks.gov.ba

+387(0)33 562-058

+387(0)33 562-059

www.ms.ks.gov.ba

71 000 Sarajevo, Reisa Dzermaludina Causevica 1

Razumijevanje tranzicije

Dalje informacije u vezi s pristupom EBRD-a mjerenju tranzicijskog učinka dostupne su [ovdje](#).

Poslovne mogućnosti

Za poslovne mogućnosti ili nabavku, molimo kontaktirajte preduzeće koje je klijent.

Za poslovne mogućnosti sa EBRD-om (koje nisu vezane za nabavku), molimo kontaktirajte:

Tel.: +44 20 7338 7168

E-pošta: projectenquiries@ebrd.com

Za projekte u državnom sektoru, molimo posjetite stranicu [EBRD Nabavke](#):

Tel.: +44 20 7338 6794

E-pošta: procurement@ebrd.com

Opći upiti

Posebni upiti mogu se postaviti putem [Obrasca EBRD-a za upite](#).

Okolišna i socijalna politika (ESP)

[Okolišna i socijalna politika](#) i s njom vezani provedbeni zahtjevi (PR) utvrđuju način na koji EBRD izvršava svoju obavezu promoviranja „okolišno zdravog i održivog razvoja“. Okolišna i socijalna politika i provedbeni zahtjevi uključuju konkretne odredbe u skladu s kojima klijenti trebaju ispunjavati važeće odredbe domaćeg zakonodavstva u oblasti javnog informiranja i konsultacija, te uspostaviti mehanizam za ulaganje pritužbi s ciljem prijema i lakšeg rješavanja spornih pitanja i pritužbi zainteresiranih strana, a posebno onih koji se odnose na okolišni i socijalni aspekt učinka klijenta i projekta. Srazmjerno prirodi i obimu rizika i učinaka koje projekt može imati u oblasti socijalnih odnosa i zaštite okoliša, EBRD dodatno zahtijeva od svojih klijenata da, po potrebi, objavljuju informacije o rizicima i učinku koji proistječu iz projekata ili da provedu konstruktivne konsultacije sa zainteresiranim stranama, razmotre povratne informacije koje pritom dobiju i odgovore na njih.

Više informacija o praksi EBRD-a s tim u vezi navedeno je u [Okolišnoj i socijalnoj politici](#).

Integritet i usklađenost

Ured Glavnog službenika za usklađenost u EBRD-u (OCCO) promovira dobro upravljanje i osigurava primjenu najviših standarda integriteta u svim aktivnostima Banke u skladu s najboljom međunarodnom praksom. Dubinska analiza integriteta svih klijenata Banke provodi se s ciljem osiguranja da projekti ne predstavljaju neprihvatljiv rizik po integritet ili ugled Banke. Banka smatra kako je otkrivanje i rješavanje spornih pitanja u stadiju procjene i odobrenja projekta najefikasniji način na koji se može osigurati integritet transakcija Banke. Ured Glavnog službenika za usklađenost ima ključnu ulogu u ovim zaštitnim mjerama, ali i pomaže u praćenju rizika po integritet u projektima poslije ulaganja.

Ured Glavnog službenika za usklađenost također je odgovoran za provođenje istrage u slučajevima navodne prijevare, korupcije i propusta u projektima financiranim sredstvima EBRD-a. Svaka osoba, bilo da djeluje unutar ili izvan Banke, koja sumnja u postojanje prijevare ili korupcije, treba podnijeti pismenu prijavu Glavnom službeniku za usklađenost putem e-pošte na adresu compliance@ebrd.com. Ured Glavnog službenika za usklađenost obrađuje sve prijave s ciljem praćenja daljeg razvoja događaja. Razmatraju se sve prijave, uključujući i one koje su podnesene anonimno. Prijave mogu biti podnesene na bilo kojem jeziku Banke ili jeziku zemlje u kojoj Banka posluje. Sve informacije moraju biti podnesene u dobroj namjeri.

Politika pristupa informacijama (AIP)

Od stupanja na snagu 01. 01. 2020. godine, politika pristupa informacijama utvrđuje način na koji EBRD objavljuje informacije i obavlja konsultacije sa zainteresiranim stranama s ciljem promoviranja bolje informiranosti i razumijevanja strategija, politika i operacija EBRD-a. Za informacije o tome koji su podaci dostupni na internet stranici EBRD-a, molimo posjetite stranicu [Politika pristupa informacijama](#).

Posebni zahtjevi za informacijama mogu se podnijeti putem [Obrasca EBRD-a za upite](#).

Nezavisni mehanizam odgovornosti u realizaciji projekata (IPAM)

Ukoliko pokušaji da se socijalna, pitanja koja se odnose na zaštitu okoliša ili objavljivanje informacija riješe s klijentom ili Bankom ne uspiju (npr. putem mehanizma za rješavanje sporova s klijentima na nivou Projekta ili u direktnom kontaktu s upravom Banke), pojedinci i organizacije mogu tražiti rješenje spornih pitanja putem EBRD-ovog Nezavisnog mehanizma odgovornosti u realizaciji projekata (IPAM).

Nezavisni mehanizam odgovornosti u realizaciji projekata provodi nezavisno ispitivanje pitanja vezanih za Projekt za koja se smatra da su prouzrokovala (ili postoji vjerovatnoća da će prouzrokovati) štetu. Svrha Mehanizma jeste: podržati dijalog između zainteresiranih strana u projektu s ciljem rješavanja socijalnih, problema koji se odnose na zaštitu okoliša i objavljivanje informacija; utvrditi je li postupanje Banke bilo u skladu s njenom [Okolišnoj i socijalnoj politici](#) ili konkretnim odredbama njene [Politike pristupa informacijama](#) koje se odnose na Projekt; te, po potrebi, otkloniti sve postojeće neusklađenosti s navedenim politikama, istovremeno sprečavajući neusklađenost u postupanju Banke u budućnosti.

Za informacije o tome kako podnijeti zahtjev za razmatranje putem našeg [povjerljivog e-obrasca](#), [e-pošte](#), [pošte ili telefona](#) molimo posjetite internet stranicu Nezavisnog mehanizma odgovornosti u realizaciji projekata. Nezavisni mehanizam odgovornosti u realizaciji projekata stoji Vam na raspolaganju za razgovor o spornim pitanjima i odgovore na pitanja koja imate u vezi s podnošenjem zahtjeva ili njihovom obradom, a koji su u skladu s [Politikom odgovornosti u realizaciji projekata](#) i [Smjernicama](#). Identitet podnositelja zahtjeva može, na njegov zahtjev, ostati zaštićen.